

Усатенко О. В.

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку і аудиту*

Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

Макурін А. А.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і аудиту*

Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

Usatenko Olga

*Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor of Department Accounting and Audit
Dnipro University of Technology*

Makurin Andrii

*PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of Department Accounting and Audit
Dnipro University of Technology*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДОХОДІВ ВІД ОПЕРАЦІЙ ІЗ КРИПТОВАЛЮТОЮ

Анотація. У статті розглянуто законопроекти, які спрямовані на регулювання відносин із цифровими активами в Україні. Проаналізовано функціонування наявного ринку криптовалюти з виділенням основних переваг і недоліків. Встановлено, що криптовалюта регулює велика кількість правових та нормативно-правових актів, законів, проте немає єдиного уніфікованого стандарту з регулювання операцій із криптовалютою. Наведено порівняння законопроектів № 7183, 7183-1 та № 4328 та характеристик цих законопроектів із регулювання обігу криптовалюти. Наведено приклад щомісячного звіту про прибуток від майнінгу, який отримує кожен майнер. Розглянуто функціонування криптосистеми, яке наведено у положенні про порядок здійснення криптографічного захисту інформації в Україні. Встановлено, що криптовалюти як такі не є криптосистемами відповідно до чинного законодавства. Тобто під час створення нової криптовалюти отримувати дозвіл не потрібно, проте, якщо особа бажає здійснювати майнінг будь-якої криптовалюти, необхідно отримати ліцензію.

Ключові слова: доходи, витрати, криптовалюта, звітність, ринок криптовалюти, облік цифрових даних.

Вступ та постановка проблеми. Будь-який законопроект, який буде прийнято в Україні з метою легалізації та регулювання криптовалюти, буде мати вплив на показники бюджету (може привести до збільшення доходів державного і місцевих бюджетів від податку на доходи фізичних осіб, податку на прибуток підприємств, військового збору залежно від нормативно-правового врегулювання ринку віртуальних активів в Україні та практики застосування цієї законодавчої ініціативи). У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності згідно із законодавством [1].

Криптовалюта за сучасних умов господарювання набуває значення одного з найвагоміших активів як для фізичних, юридичних осіб, так і для державних органів. Проведені дослідження роблять наголос на тому, що використання криптовалют у фінансовому обороті має стати тенденцією до зростання в майбутньому. Прийняття Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо оподаткування операцій з криптоактивами», реалізація Концепції державного регулювання операцій з криптовалютами створить умови для початку функціонування ринку віртуальних активів відповідно до чинного законодавства України з урахуванням балансу інтересів суб'єктів, що здійснюють операції з віртуальними активами, та держави, яка отримує додаткові надходження податків від цього сегменту господарських операцій [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Велика кількість вітчизняних учених-обліковців займаються пи-

таннями відображення в обліку криптовалюти, операцій з нею та отриманих доходів і понесених витрат, пропонують свої підходи щодо контролю операцій з такими активами. Серед видатних вітчизняних учених варто відзначити таких, як: О.М. Петрук, С.Ф. Легенчук, Т.А. Тарасова, О.В. Усатенко, М.С. Пашкевич та багато інших. Проте невирішеним питанням залишається нормативно-правове регулювання отриманих доходів майнерами від операцій, пов'язаних із видобутком криптовалюти, її обміном та реалізацією.

Метою роботи є визначення нормативно-правового регулювання операцій із криптовалютами, дослідження основних законопроектів щодо урегулювання правових відносин, пов'язаних із такими активами.

Результати дослідження. Нині в Україні існує підґрунтя для імплементації криптовалюти у фінансово-економічний оборот. У країні наявна уся інфраструктура, щоб офіційно займатися діяльністю, яка пов'язана з такими активами:

- покупці та продавці криптовалют;
- криптовалютні біржі;
- майнери криптовалют;
- творці нових криптовалют.

Крім цього, держава повинна сприяти імплементації та вдосконаленню методологічних рекомендацій щодо реалізації ризик-орієнтованого підходу до посередницької діяльності з надання посередницьких послуг щодо забезпечення здійснення операцій з обміну криптовалюти; розробляти нормативно-правові акти у сфері обігу

токенізованих активів і криптоактивів у цивільному та господарському обігу, проводити ратифікацію та правозастосування міжнародних рекомендацій у сфері обігу токенізованих активів та криптоактивів і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму; стимулювати прикладні наукові дослідження, галузеві цільові програми зі впровадженням токенізованих активів та криптоактивів у систему обліку цифрових даних відповідно до законодавства України; створювати сприятливий правовий режим для ведення господарської діяльності із застосуванням токенізованих активів і криптоактивів [5].

Відносини у сфері токенізованих активів, криптовалюти, цифрових активів, віртуальних валют регулюється Конституцією України, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, Законами України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Про інформацію», «Про електронні довірчі послуги», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про стандартизацію», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про захист персональних даних», а також іншими нормативно-правовими актами.

Виходячи з цього, можна зазначити певні переваги та недоліки функціонування ринку криптовалют, що наведено у таблиці 1.

Одним з основних завдань законопроектів у цій сфері є створення умов для стимулювання використання цифрових активів у повсякденному житті під час здійснення товарообмінних операцій суб'єктами господарювання, захист прав, законних інтересів професійних учасників ринку [3]. Тому у таблиці 2 наведено аналіз основних законопроектів які подавались на розгляд до Верховної Ради України, два з котрих не було реалізовано, оскільки вони були розкритиковані та скасовані, а саме: Законопроект № 7183 та Законопроект № 7183-1.

Як зазначено в Законопроекті № 4328, система обліку цифрових даних дає змогу за потребою державним органам ідентифікувати учасників будь-якої операції, якими можуть бути резиденти України. До користувачів такої системи належать споживач послуг та постачальник послуг. Споживач послуг – це користувач системи обліку цифрових даних, який отримує послуги, доступні в системі обліку цифрових даних, використовує токенізовані активи з метою здійснення господарської діяльності або для особистого використання. Постачальник послуг – це користувач системи обліку цифрових даних, який надає послуги у сфері токенізованих активів і криптоактивів, забезпечує нагляд та контроль за проведенням обмінних операцій. Державна заборона або державні обмеження застосування криптоактивів можуть встановлюватися та застосовуватися на основі Методики визначення ризикорієнтованого підходу, характерного для виявлення сумнівних правочинів із криптоактивами [4].

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку зазначило, що, за експертною оцінкою, прийняття та реалізація положень законопроекту вплине на дохідну частину бюджету, однак здійснити оцінку такого впливу не вважається можливим через відсутність інформації щодо обсягу операцій із криптоактивами. Крім того, Мінфін висловлює зауваження щодо положень законопроекту та вважає, що внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування операцій з віртуальними активами має передувати прийняттю профільного законодавства, яке визначатиме порядок функціонування ринку віртуальних активів в Україні, їх правовий статус, загальнообов'язкові правила (норми) та організаційно-правові засади операцій з віртуальними активами, в тому числі державне регулювання діяльності віртуальних активів.

Таким чином, ринок криптовалюти в Україні – сфера, щодо якої нині держава:

- 1) не визначила відповідний ринок як окрему сферу суспільних відносин та жодним чином не описала;
- 2) не встановила та не реалізує окремо свої повноваження щодо регулювання діяльності на ринку криптовалют;

Таблиця 1

Переваги і недоліки функціонування ринку криптовалют

Переваги	Недоліки	Пояснення
Інформація про зберігання і використання віртуальних грошей здійснюється за допомогою блокчейну	Державні установи можуть негативно впливати на обіг та розповсюдження, навіть забороняти їх	Мета держави – здійснювати контроль, мета криптовалюти – анонімність
У будь-який момент можна перевірити достовірність проведених операцій	Банки та інші органи нагляду і спостереження не мають можливості контролювати операції з випуску і руху криптовалют	Учасники «вірять» один одному під час здійснення транзакції, держава не контролює місце, час, спосіб оплати
Надійність: скопіювати, зламати, підробити або здійснити інші подібні маніпуляції з віртуальною валютою неможливо	Ризик заборони: багато країн ввели обмеження щодо її використання, а на порушників може бути накладений штраф	Підробити криптовалюту не можна, але зламати систему безпеки віртуального гаманця – реально
Володіння біткойнами абсолютно анонімне, тобто приховане. Інформація про власника криптогаманця відсутня (є тільки номер гаманця)	Криптовалюта залежить від попиту, який, в свою чергу, може змінюватися у результаті змін у законодавстві	Ідентифікація явних та неявних ризиків, що впливають на криптовалюту
Можливість добути кожному	Втрата паролю до цифрового гаманця призведе до втрати всіх криптомонет	Необхідність ліцензування майнингу як окремого виду діяльності. Відповідальне зберігання ключа доступу
У багатьох випадках комісія стягується у добровільному порядку	Невизначеність питання оподаткування та обліку операцій з криптовалютами, ліцензування майнингу	Неможливо здійснити контроль за такими операціями з боку держави

Джерело: сформовано авторами

Порівняльна характеристик законопроектів із регулювання обігу криптовалюти

Термін	Законопроект № 7183	Законопроект № 7183 - 1	Законопроект № 4328
Визначення криптовалюти	Програмний код	Децентралізований цифровий вимір вартості	Вид віртуального активу, що існує виключно в системі обліку цифрових даних у вигляді запису з ідентифікатором
Криптовалюта з правової точки зору	Об'єкт права власності, може бути засобом міні	Фінансовий актив	Майно у будь-якому вигляді, що знаходиться у розпоряджанні користувача системи обліку цифрових даних
Майнер	Будь-яка фізична або юридична особа, яка забезпечує працездатність системи блокчейну.	Тільки суб'єкт підприємницької діяльності (ФОП або юридична особа).	Не визначено
Криптовалютна біржа	Організація, яка забезпечує взаємозв'язок між суб'єктами криптовалютних операцій, забезпечує обмін криптовалюти на електронні гроші, валютні цінності, цінні папери.	Юридична особа, яка має статус фінансової установи та надає всі види фінансових послуг на ринку криптовалют	Не визначено
Вимоги до криптобіржі	Не визначені	Юридична особа у формі господарського товариства, що отримало статус фінансової установи	Не визначено
Регулятор	Національний банк	Державний орган, який здійснює державне регулювання та нагляд за діяльністю на ринках небанківських фінансових послуг.	Не визначено, проте зазначено чим регулюються відносини у сфері цифрових валют
Криптообмінні операції	Обмін криптовалюти на електронні гроші, фінансові цінності, цінні папери здійснюється криптовалотною біржою. Переміщення криптовалют може здійснюватися за допомогою онлайн-сервісів з обміну криптовалюти та в мережі Інтернет.	Виключно через криптобіржі та пункти обміну криптовалюти. Операції з обміну криптовалют на національну валюту можуть здійснювати виключно інвестори на ринку криптовалют	Відносини між власником первинного активу та власником токенозованого активу регламентуються відповідно до взаємних прав та обов'язків, зокрема таких, що існують стосовно правочину щодо первинного активу
Відкриття рахунків у криптовалюти	Не врегульовано	Фізичним та юридичним особам, резидентам і нерезидентам. Забороняється відкриття анонімних рахунків. Умови відкриття рахунку повинні бути прописані в договорі з криптобіржею	Користувачем системи обліку цифрових даних є фізична або юридична особа, яка використовує систему обліку цифрових даних, зокрема, але не виключно, з метою здійснення певних операцій з криптовалютою
Ліцензування криптобірж	Передбачено, ліцензію видає регулятор	Передбачено, ліцензію видає регулятор	Не визначено

Джерело: узагальнено авторами на основі [4; 5; 12]

3) не визначила окремих прав, обов'язків та засад відповідальності фізичних та юридичних осіб, які беруть участь у діяльності ринку у різних формах та виступають у різних ролях стейкхолдерів.

З метою здійснення контролю державою отриманих доходів майнерів від процесу майнінгу пропонується створення єдиного інформаційного простору для такої діяльності. Крім того, діяльність, пов'язану з майнінгом, пропонується віднести до складу інвестиційної діяльності на підприємстві. Оскільки саме вона відображає придбання та реалізацію таких активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів. Тобто, якщо підприємство визначило криптовалюту як нематеріальний актив, то слід вважати майнінг криптовалюту інвестиційною діяльністю. Проте, якщо воно визначило криптовалюту фінансовою інвестицією, необхідно віднести отримання такого активу до іншої операційної діяльності. Крім того, якщо криптовалюта, яка отримана підприємством за результатами майнінгу та утримується для збереження

вартості, таку діяльність необхідно визнати фінансовою, оскільки відбувається зміна розміру і складу власного капіталу [6].

Першим кроком для контролю майнінгу в державі пропонується здійснити регулювання такої діяльності через отримання спеціального дозволу – ліцензії. Ліцензії можуть отримати як юридичні, так і самозайняті фізичні особи. Держава в свою чергу зможе контролювати дохід від такої діяльності завдяки місячним звітам від пулу тієї криптовалюти, яку видобуває особа. Таку інформацію від місячного видобутку криптовалюти отримує кожен майнер, який видобуває певну криптовалюту на свій e-mail, оскільки під час реєстрації вказує свою реальну адресу. На цю адресу надходить щомісячний звіт із прибутку, основні зміни в налаштуванні обладнання та умов щодо видобутку, за якими постійно необхідно стежити [7].

Таким чином, завдяки видачі певної ліцензії на таку діяльність держава зможе контролювати дохід від такої діяльності. Визнавати таку діяльність на своїй території, а

Mining Profits Monthly Report

Basic info:	Profit Summary
Account	BCH 28709G 0,30
Earning cycle (UTC + 8201 Nov, 2020)	
Active sub-account – 1	

Sub-account Profits, lenua266

Date	Pool	Total Profits	PPS Profit	Solo Profits
2020 – 11	BCH	0.0075	0	0
2020 – 11	BCH	0.0072	0	0
2020 – 11	BCH	0.0068	0	0

Monthly income 0,30 BCH

Рис. 1. Приклад щомісячного звіту про прибуток від майнінгу ViaBTC, на пулі якого майнер видобуває BitcoinCash.

Джерело: отримано особисто автором із мережі ViaBTC

майнери будуть зобов'язані сплачувати податки від отриманого доходу [8]. Проте важливим є відображення собівартості в процесі здійснення такої діяльності.

На рис. 1 наведено приклад щомісячного звіту про прибуток від майнінгу ViaBTC, на пулі якого майнер видобуває BitcoinCash.

У законодавстві України відсутні окремі вимоги до створення криптовалют. При цьому відповідно до ст. 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» ліцензуванню підлягає господарська діяльність з послуг у галузі криптографічного захисту інформації (крім електронного цифрового підпису) Тому варто оцінити, чи підпадає діяльність зі створення криптовалют під ліцензування [9].

Відповідно до Постанови КМУ від 16 листопада 2016 р. № 821 (Постанова КМУ № 821) ліцензуванню підлягає господарська діяльність з «Розроблення Технічної документації і засобів інформації», При цьому варто зауважити, що ліцензуються саме надання послуг (що визначено як у ст. 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», так і в Постанові 821).

Поняття криптосистеми визначено у «Положенні про порядок здійснення криптографічного захисту інформації в Україні» (далі – Положення про криптозахист) [10; 11; 12]:

– «криптографічна система (криптосистема) – сукупність засобів криптографічного захисту інформації, необхідної ключової нормативної, а також іншої документації (у криптозахисту), а також такої, використання якої забезпечує належний рівень захищеності інформації, що обробляється, зберігається та передається;

– «криптографічний захист» – вид захисту, що реалізується за допомогою перетворень інформації з використанням спеціальних даних із метою приховування змісту інформації, підтвердження її справжності, цілісності, авторства;

– до засобів захисту інформації віднесено «програмний, апаратно-програмний, апаратний або інший засіб, призначений для криптографічного захисту інформації».

Висновки. Хочемо зазначити, що криптовалюти базово не мають інформації, вони створюються без закодованої в них інформації, а відповідно, не мають мети її приховування. Тобто криптовалюти у своєму базовому вигляді не мають функції криптографічного захисту, а тому не підпадають під визначення криптосистеми.

При цьому окремі криптовалюти можуть мати можливість програмування на їх базі додаткових функцій, в тому числі функцій, що будуть підпадати під криптографічний захист. Відповідно, така криптовалюта може бути розцінена як програмний засіб захисту інформації, а криптовалюта разом із майнінговим обладнанням – як криптосистема. З вищевикладеного випливає, що криптовалюти як такі не є криптосистемами відповідно до чинного законодавства. Тобто під час створення нової криптовалюти отримувати дозвіл не потрібно, проте, якщо особа бажає здійснювати майнінг будь якої криптовалюти, необхідно отримати ліцензію.

Таким чином, подальше дослідження питання обліку доходів, отриманих від операцій із криптовалютою, буде пов'язане з ідентифікацією усіх учасників процесу майнінгу (видобутку) та реалізації з метою встановлення об'єкта та бази оподаткування, а також тих, хто повинен звітувати перед державними органами.

Список використаних джерел:

1. Спільник І., Палюх М. Цифровий формат фінансової звітності: сутність, переваги, перспективи. *Цифрова економіка: тренди та перспективи* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 25 жовтня.
2. Халевський О.І. Цифрова трансформація в міжнародній банківській сфері. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. 2019. Т. 1. №. 11. С. 226–230.

3. Познякова О.В., Петренко О.І. Переваги та недоліки використання блокчейн-технології в управлінні ланцюгами поставок. Bratislava. 2019. С. 113.
4. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів від 17.01.2018 № 67-р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show>. (дата звернення 22.12.2020).
5. KPMG report: 'cryptoassets are now impossible to ignore' but there are still challenges facing institutionalization URL: <https://www.theblockcrypto.com/2018/11/19/kpmg-report-cryptoassets-are-now-impossible-to-ignore-but-there-are-still-challenges-facing-institutionalization/> (дата звернення 22.12.2020).
6. Івахненко С.В. Електронні технології звітування як передумова аналізу та контролю фінансової звітності. URL: <http://magazine.faa.org.ua/elektronni-tehnologii-zvituvannya-yak-peredumova-analizu-ta-kontrolyu-finansovoi-zvitnosti.html> (дата звернення 22.12.2020)
7. Solodan K. et al. Legal Regulation Of Cryptocurrency Taxation in European Countries. *European Journal of Law and Public Administration*. 2019. Т. 6. № 1. С. 64–74.
8. Голубєва Н.Ю. Правове регулювання криптовалют: чи на часі? *Часопис цивілістики*. 2017. №. 26. С. 22–28.
9. Пантелєєва Н.М. Фінансова безпека в умовах цифрової економіки: очікування і реальність. *Фінансовий простір*. 2020. № 2 (38). С. 22–37.
10. Tarasova T. et al. Accounting and features of mathematical modeling of the system to forecast cryptocurrency exchange rate. *Accounting*. 2020. Т. 6. №. 3. С. 357–364.
11. Maryna Pashkevych, Liudmyla Bondarenko, Andrii Makurin, Irina Saukh, Olena Toporkova. Blockchain technology as an organization of accounting and management in a modern enterprise. *International Journal of Management (IJM)*. Scopus Indexed. 2020. Volume 11, Issue 6. P. 516–528.
12. Слободенюк О. Як вести облік біткойнів у бухгалтерії: приклад реального бізнесу. URL: <https://buhgalter911.com/news/news1040088.html> (дата звернення: 24.12.2020).

References:

1. Spilnyk I., Palyukh M. (2018) Tsyfrovyy format finansovoyi zvitnosti: sutnist, perevahy, perspektyvy [Digital format of financial statements: the essence, advantages, prospects]. *Tsyfrova ekonomika: trendy ta perspektyvy: materialy mizhnar. nauk.-prakt. konf.*, m. Ternopil, 25 zhovtnya 2018 r. Ternopil: FOP Osadtsa YU. V., pp. 115–117. Available at: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/32763> (accessed 24 December 2020).
2. Khalevs'kyj O.I. (2019) Cyfrova transformacija v mizhnarodnij bankiv's'kij sferi [Digital transformation in the international banking sector]. *Visnyk students'kogho naukovogho tovarystva DonNU imeni Vasylja Stusa*. Т. 1, no. 11, pp. 226–230.
3. Poznjakova O.V., Petrenko O.I. (2019) Perevaghly ta nedoliky vykorystannja blokchejn-tehnologhiji v upravlinni lancjughamy postavok [Advantages and disadvantages of using blockchain technology in supply chain management]. Bratislava. P. 113.
4. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku tsyfrovoy ekonomiky ta suspilstva Ukrainy na 2018–2020 roky ta zatverdzhennia planu zakhodiv shchodo yii realizatsii: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv vid 17.01.2018, № 67-r [Approval of the Concept for the Development of the Digital Economy and Society of Ukraine for 2018–2020 and approval of the plan of measures for its implementation]. *Verkhovna Rada of Ukraine*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show> (accessed 22 December 2020).
5. KPMG report: 'cryptoassets are now impossible to ignore' but there are still challenges facing institutionalization. Available at: <https://www.theblockcrypto.com/2018/11/19/kpmg-report-cryptoassets-are-now-impossible-to-ignore-but-there-are-still-challenges-facing-institutionalization> (accessed 23 December 2020).
6. Ivakhnenkov S.V. *Elektronni tekhnolohiyi zvituvannya yak peredumova analizu ta kontrolyu finansovoyi zvitnosti* [Electronic reporting technologies as a prerequisite for the analysis and control of financial reporting]. Available at: <http://magazine.faa.org.ua/elektronni-tehnologii-zvituvannya-yak-peredumova-analizu-ta-kontrolyu-finansovoi-zvitnosti.html> (accessed 24 December 2020).
7. Solodan K. et al. (2019) Legal Regulation Of Cryptocurrency Taxation in European Countries. *European Journal of Law and Public Administration*, vol. 6, pp. 64–74. (in Ukrainian)
8. Golubyeva N.Yu. (2017) Pravove reguluvannya kry'ptovalyut: chy' na chasi? *Chasopys cyvilystyky*, vol. 26, pp. 22–28.
9. Pantyelyeyeva N.M. (2020) Finansova bezpeka v umovax cy'frovoy ekonomiky: ochikuvannya i realnist. *Finansovyy prostir*, vol. 2, pp. 22–37. (in Ukrainian)
10. Tarasova T. et al. (2020) Accounting and features of mathematical modeling of the system to forecast cryptocurrency exchange rate. *Accounting*. Т. 6, no. 3, pp. 357–364.
11. Maryna Pashkevych, Liudmyla Bondarenko, Andrii Makurin, Irina Saukh, Olena Toporkova (2020). Blockchain technology as an organization of accounting and management in a modern enterprise. *International Journal of Management (IJM)* – Scopus Indexed, vol. 11, issue 6, pp. 516–528.
12. Slobodenyuk O. (2020) How to keep bitcoin accounting in accountancy: an example of real business. Available at: <https://buhgalter911.com/news/news1040088.html> (accessed 24 December 2020).

НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ДОХОДОВ ОТ ОПЕРАЦИЙ С КРИПТОВАЛЮТОЙ

Аннотация. В статье рассмотрены законопроекты, направленные на регулирование отношений с цифровыми активами в Украине. Проанализировано функционирование существующего рынка криптовалют с выделением основных преимуществ и недостатков. Установлено, что криптовалюту регулирует большое количество правовых и нормативно-правовых актов, законов, однако не существует единого унифицированного стандарта по регулированию операций с криптовалютой. Приведено сравнение законопроектов № 7183, 7183-1 и № 4328 и характеристик этих законопроектов по регулированию обращения криптовалюты. Приведен пример ежемесячного отчета о прибыли от майнинга, которую получает каждый майнер. Рассмотрено функционирование криптосистемы в положении о порядке осуществления криптографической защиты информации в Украине. Установлено, что криптовалюта как таковая не является криптосистемой в соответствии с действующим законодательством. То есть при создании новой криптовалюты получать разрешение не нужно, однако, если лицо желает осуществлять майнинг любой криптовалюты, необходимо получить лицензию.

Ключевые слова: доходы, расходы, криптовалюта, отчетность, рынок криптовалюты, учет цифровых данных.

REGULATORY AND LEGAL REGULATION OF INCOME FROM CRYPTOCURRENCY OPERATIONS

Summary. The article considers bills aimed at regulating relations with digital assets in Ukraine. The functioning of the existing cryptocurrency market is analyzed, highlighting the main advantages and disadvantages. The study allows us to establish that the use of cryptocurrency in the financial turnover of the state has a melting trend in the future. Regulatory and legal regulation of such assets in our country will allow to receive additional income from such operations with cryptocurrency as mining, exchange and sale. It is established that cryptocurrency is regulated by a large number of legal and normative legal acts, laws, but there is no single unified standard for regulating cryptocurrency transactions. A comparison of bills № 7183, 7183-1 and № 4328 and the characteristics of these bills on the regulation of cryptocurrency circulation is given. The study showed that in Ukraine there is a basis for the implementation of cryptocurrency in financial and economic turnover. The country has all the infrastructure to officially engage in activities related to the following assets: creators of new cryptocurrencies, miners, cryptocurrency exchanges, buyers and sellers of cryptocurrencies. However, it has been established that the cryptocurrency market remains an unregulated area, as the state has not yet defined the relevant market as a separate area of public relations and has not described it in any way; has not established and does not separately exercise its powers to regulate activities in the cryptocurrency market; has not defined the individual rights, obligations and responsibilities of individuals and legal entities that participate in market activities in various forms and act in different roles of stakeholders. An example of a monthly report on mining profits that each miner receives is given. The functioning of the cryptosystem is considered, which is given in the regulations on the procedure for cryptographic protection of information in Ukraine. It is established that cryptocurrencies as such are not cryptosystems in accordance with current legislation. That is, when creating a new cryptocurrency, you do not need to obtain a permit, but if a person wants to mine any cryptocurrency, you must obtain a license.

Key words: income, expenses, cryptocurrency, reporting, cryptocurrency market, digital data accounting.